

ВАТРОГАСНИ САВЕЗ СРБИЈЕ

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се систем заштите од пожара, права и обавезе државних органа, органа аутономне покрајине и органа јединица локалне самоуправе, привредних друштава, других правних и физичких лица, организација ватрогасне службе, надзор над спровођењем овог закона и друга питања од значаја за систем заштите од пожара.

Одредбе овог закона сходно се примењују и на заштиту од експлозија.

Систем заштите од пожара

Члан 2.

Систем заштите од пожара (у даљем тексту: заштита од пожара) обухвата скуп мера и радњи за планирање, финансирање, организовање, спровођење и контролу мера и радњи заштите од пожара, за спречавање избијања и ширења пожара, откривање и гашење пожара, спасавање људи и имовине, заштиту животне средине, утврђивање и отклањање узрока пожара, као и за пружање помоћи код отклањања последица проузрокованих пожаром.

Субјекти заштите од пожара

Члан 3.

Субјекти заштите од пожара су државни органи, органи аутономне покрајине, органи јединица локалне самоуправе, привредна друштва, друга правна и физичка лица.

Појмови

Члан 4.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) пожар је процес неконтролисаног сагоревања којим се угрожавају живот и здравље људи, материјална добра и животна средина;

2) експлозија је процес наглог сагоревања који настаје као последица употребе запаљивих течности и гасова и осталих горивих материја које са ваздухом могу створити експлозивну смешу, праћену ударним таласом притиска продуката сагоревања и порастом температуре, као и наглог разарања плашта посуда услед непланираног или неконтролисаног ширења флуида и разлетања делова уређаја, технолошке опреме или објеката, којим се угрожавају живот и здравље људи и материјална добра;

3) хаварија је разарање основних склопова постројења у привредним, јавним и другим објектима које представља опасност за живот и здравље људи, за материјална добра и избијање пожара;

4) спасавање представља интервенцију ватрогасно-спасилачких и ватрогасних јединица ради заштите људских живота, телесног интегритета и материјалних добара приликом пожара, хаварија и других ванредних догађаја, у складу с посебним законом.

Начин остваривања заштите од пожара

Члан 5.

Заштита од пожара остварује се:

- 1) организовањем и припремањем субјеката заштите од пожара за спровођење заштите од пожара;
- 2) обезбеђивањем услова за спровођење заштите од пожара;
- 3) предузимањем мера и радњи за заштиту и спасавање људи, материјалних добара и животне средине приликом избијања пожара;
- 4) надзором над применом мера заштите од пожара.

Обавезе субјеката заштите од пожара

Члан 6.

Субјекти заштите од пожара дужни су да поступају у складу с обавезама утврђеним овим законом и прописима донесеним на основу њега, да обезбеде примену планова заштите од пожара и других аката и одговорни су за сваку активност којом мењају или могу променити стање и услове заштите од пожара.

Субјекти заштите од пожара дужни су да ангажовањем расположивих људских и материјалних ресурса учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром, ако то могу да учине без опасности за себе или другога.

Начело заштите

Члан 7.

Основни циљ прописаних мера заштите од пожара јесте заштита живота људи, телесног интегритета, материјалних добара и животне средине.

Начело превенције

Члан 8.

Превенција заштите од пожара обезбеђује се планирањем и спровођењем превентивних мера и радњи тако да се што ефикасније спречи избијање пожара, а да се у случају избијања пожара ризик по живот и здравље људи и угрожавање материјалних добара као и угрожавање животне средине сведе на најмању могућу меру и пожар ограничи на самом месту избијања.

Начело сталности

Члан 9.

Заштита од пожара се организује и непрекидно спроводи на свим местима и у свим објектима који су изложени опасности од пожара.

Начело јачања свести

Члан 10.

Субјекти заштите од пожара подстичу, усмеравају и обезбеђују јачање свести о значају заштите од пожара кроз систем образовања и васпитања, научно-истраживачког и технолошког развоја, усавршавања у процесу рада, као и јавног информисања.

Начело јавности

Члан 11.

Државни органи, органи аутономне покрајине, органи јединице локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица дужни су да обавештавају јавност о стању заштите од пожара и чине доступним потребне информације, у складу са законом.

Начело сарадње

Члан 12.

Субјекти заштите од пожара дужни су да међусобно размењују информације од значаја за заштиту од пожара и ускладе активности од значаја за заштиту од пожара.

Република Србија сарађује у области заштите од пожара са другим државама и међународним организацијама.

Начело солидарности

Члан 13.

Субјекти заштите од пожара дужни су да међусобно помажу једни другима у отклањању последица пожара.

Начело одговорности

Члан 14.

Одговорна лица у државним органима, органима аутономне покрајине и органима јединице локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна и физичка лица одговорна су за спровођење мера заштите од пожара.

II. ПЛАНИРАЊЕ И ОРГАНИЗОВАЊЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Стратегија заштите од пожара

Члан 15.

Стратегију заштите од пожара (у даљем тексту: Стратегија) доноси Влада.

Стратегијом се утврђује стање у области заштите од пожара и мере које треба предузети.

Стратегија се доноси за период од најмање пет година и садржи нарочито:

- 1) опис и оцену стања у области заштите од пожара;
- 2) основне циљеве и критеријуме за спровођење заштите од пожара у целини, по областима и просторним целинама са приоритетним мерама заштите;
- 3) услове за примену најповољнијих привредних, техничких, технолошких, економских и других мера за заштиту од пожара;
- 4) дугорочне и краткорочне мере за спречавање избијања, ублажавања последица пожара и контролу спровођења мера заштите од пожара;
- 5) начин обезбеђивања средстава за заштиту од пожара.

Санациони план

Члан 16.

Привредно друштво и друго правно лице доноси санациони план за отклањање последица пожара.

Јединица локалне самоуправе доноси санациони план за отклањање последица пожара на својој територији.

Аутономна покрајина доноси санациони план за отклањање последица пожара на својој територији.

Влада доноси Санациони план Републике Србије за санирање последица проузрокованих пожаром ако последице пожара превазилазе могућности санације јединице локалне самоуправе или аутономне покрајине, ако опасност од пожара угрожава објекте и простор од изузетног значаја за Републику Србију или на њему изазива велике последице и у случају хаварије.

Санациони планови садрже: стање, мере, процену утицаја на живот и здравље људи, процену утицаја на животну средину, носиоце, начин, динамику и средства за реализацију плана.

Министарство унутрашњих послова

Члан 17.

Министарство унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство), у оквиру свог делокруга, обавља послове значајне за спровођење заштите од пожара.

Министарство обавља послове који се односе на:

- 1) планирање, организовање и спровођење мера заштите од пожара;
- 2) превентивне мере за спречавање избијања пожара и ублажавања последица пожара;
- 3) надзор над применом одредаба овог закона и прописа донесених на основу њега, планова заштите од пожара и других аката који се односе на заштиту од пожара;
- 4) стручно оспособљавање припадника ватрогасно-спасилачких јединица;
- 5) школовање и усавршавање лица за обављање послова заштите од пожара;
- 6) израду Стратегије и Санационог плана;
- 7) сарадњу с осталим субјектима заштите од пожара;
- 8) друге послове у области заштите од пожара одређене законом.

Министарство одбране и Војска Србије

Члан 18.

Министарство одбране обавља послове који се односе на уређивање, планирање, организовање, спровођење и контролу заштите од пожара и експлозија у Министарству одбране и Војсци Србије у складу с одредбама овог закона, закона којим се уређује систем одбране Републике Србије и прописима донетим на основу закона.

Аутономна покрајина

Члан 19.

Аутономна покрајина у оквиру надлежности утврђених Уставом и законом, обезбеђује услове за спровођење мера заштите од пожара и пружање помоћи код отклањања односно ублажавања последица проузрокованих пожаром и доноси акте за унапређење стања заштите од пожара.

План заштите од пожара аутономне покрајине

Члан 20.

Аутономна покрајина доноси План заштите од пожара који садржи нарочито:

- 1) приказ постојећег стања заштите од пожара;
- 2) процену угрожености од пожара;
- 3) организацију заштите од пожара;
- 4) предлог техничких и организационих мера за отклањање недостатака и унапређење стања заштите од пожара;
- 5) прорачун потребних финансијских средстава;
- 6) прописане прорачунске и графичке прилоге.

На План заштите од пожара прибавља се сагласност Министарства.

Јединица локалне самоуправе

Члан 21.

Јединица локалне самоуправе у оквиру надлежности утврђених Уставом и законом организује и обезбеђује услове за спровођење мера заштите од пожара и пружање помоћи код отклањања односно ублажавања последица проузрокованих пожаром и доноси акте за унапређење стања заштите од пожара.

План заштите од пожара јединице локалне самоуправе

Члан 22.

Јединица локалне самоуправе доноси План заштите од пожара који садржи нарочито:

- 1) приказ постојећег стања заштите од пожара;
- 2) процену угрожености од пожара;
- 3) организацију заштите од пожара;
- 4) предлог техничких и организационих мера за отклањање недостатака и унапређење стања заштите од пожара;
- 5) прорачун потребних финансијских средстава;
- 6) прописане прорачунске и графичке прилоге.

На План заштите од пожара прибавља се сагласност Министарства.

Категоризација према угрожености од пожара

Члан 23.

У циљу утврђивања одговарајуће организације и предузимања мера потребних за успешно функционисање и спровођење заштите од пожара, Министарство врши категоризацију објеката, делатности и земљишта према угрожености од пожара у зависности од технолошког процеса који се у њима одвија; врсте и количине материјала који се производи, прерађује или складишти; врсте материјала употребљеног за изградњу објекта; значаја и величине објекта и врсте биљног покривача.

Објекти, делатности и земљишта разврставају се у следеће категорије:

- 1) са високим ризиком од избијања пожара – прва категорија угрожености од пожара;

2) са повећаним ризиком од избијања пожара – друга категорија угрожености од пожара;

3) са извесним ризиком од избијања пожара – трећа категорија угрожености од пожара.

На решење о категоризацији из става 1. овог члана може се изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања решења.

Изузетно од става 1. овог члана, Министарство одбране врши категоризацију војних објеката и објеката од посебног значаја за одбрану.

Влада прописује основе, мерила и услове категоризације из става 1. овог члана.

Организовање заштите од пожара према угрожености од пожара

Члан 24.

Власник односно корисник објекта или земљишта и привредно друштво односно друго правно лице разврстано у прву категорију угрожености од пожара (у даљем тексту: субјекти у првој категорији) обавезно је да обезбеди технички опремљену и обучену ватрогасну јединицу са потребним бројем ватрогасаца.

Власник односно корисник објекта или земљишта и привредно друштво односно друго правно лице разврстано у другу категорију угрожености од пожара (у даљем тексту: субјекти у другој категорији) обавезно је да организује спровођење превентивних мера заштите од пожара и стално дежурство са потребним бројем лица стручно оспособљених за спровођење заштите од пожара.

Власник односно корисник објекта или земљишта и привредно друштво односно друго правно лице разврстано у трећу категорију угрожености од пожара (у даљем тексту: субјекти у трећој категорији) обавезно је да организује спровођење превентивних мера заштите од пожара с потребним бројем лица стручно оспособљених за спровођење заштите од пожара.

Министар надлежан за унутрашње послове (у даљем тексту: Министар) прописује потребну техничку опремљеност ватрогасне јединице и број ватрогасаца из става 1. овог члана, као и потребан број лица стручно оспособљених за спровођење заштите од пожара из става 2. овог члана.

Ангажовање правног лица за обављање послова

Члан 25.

За обављање послова из члана 24. може се уговором ангажовати привредно друштво односно друго правно лице које испуњава прописане услове и има овлашћење Министарства за обављање ових послова.

Министар прописује ближе услове за обављање послова из члана 24. овог закона.

Заштита од пожара у објектима посебне намене које користи Министарство одбране и Војска Србије

Члан 26.

Послове заштите од пожара у објектима посебне намене које користи Министарство одбране и Војска Србије обављају надлежни војни органи, под условима које прописује министар одбране, а у складу са одредбама овог закона.

План заштите од пожара

Члан 27.

Субјекти у првој и другој категорији угрожености од пожара обавезни су да донесу План заштите од пожара који садржи нарочито:

- 1) приказ постојећег стања заштите од пожара;
- 2) процену угрожености од пожара;
- 3) организацију заштите од пожара;
- 4) предлог техничких и организационих мера за отклањање недостатака и унапређење стања заштите од пожара;
- 5) прорачун потребних финансијских средстава;
- 6) прописане прорачунске и графичке прилоге.

У Плану заштите од пожара, поред података из става 1. овог члана, ближе се приказују и подаци о броју ватрогасаца, техничкој опремљености и обучености ватрогасне јединице, односно организацији превентивних мера заштите од пожара, сталног дежурства и подаци о броју стручно оспособљених лица за спровођење заштите од пожара.

На План заштите од пожара прибавља се сагласност Министарства.

Министар прописује начин израде и садржај планова заштите од пожара аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе и субјеката у првој и другој категорији.

Правила заштите од пожара

Члан 28.

Власник односно корисник пословних, индустријских и објеката јавне намене, објеката блоковског типа и подземних гаража и објеката у трећој категорији угрожености од пожара и скупштина зграде односно савет зграде у стамбеним објектима доносе Правила заштите од пожара која обухватају:

- 1) организацију технолошких процеса на начин да ризик од избијања и ширења пожара буде отклоњен, а да у случају његовог избијања буде обезбеђена безбедна евакуација људи и имовине и спречено његово ширење;
- 2) заштиту од пожара у зависности од намене објекта са потребним бројем лица оспособљених за обављање послова заштите од пожара;
- 3) доношење Плана евакуације и упутства за поступање у случају пожара;
- 4) начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара.

План евакуације и упутства за поступање у случају пожара из става 1. тачка 3) овог члана морају бити истакнути на видљивом месту.

III. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Заштита од пожара у просторном и урбанистичком плану

Члан 29.

Просторни и урбанистички план, поред услова прописаних посебним законом, садрже:

- 1) изворишта снабдевања водом и капацитет градске водоводне мреже који обезбеђују довољно количине воде за гашење пожара;
- 2) удаљеност између зона предвиђених за стамбене и објекте јавне намене и зона предвиђених за индустријске објекте и објекте специјалне намене;
- 3) приступне путеве и пролазе за ватрогасна возила до објеката;
- 4) безбедносне појасеве између објеката којима се спречава ширење пожара.

Орган надлежан за доношење просторног, односно урбанистичког плана, дужан је да у року од 60 дана од дана одређеног за разматрање обавести Министарство о доношењу просторног и урбанистичког плана.

Техничка документација

Члан 30.

Техничка документација за претходне радове, у смислу закона којим се уређује планирање и изградња, за грађење објеката утврђених овим законом, мора да садржи услове заштите од пожара прописане проценом ризика од пожара, у складу с овим законом, прописима донесеним на основу закона и техничким прописима и стандардима на које се ти прописи позивају.

Министарство даје сагласност на техничку документацију и одобрава локације за објекте који служе за производњу у војне сврхе (наменску индустрију), објекте од посебног значаја за одбрану земље и објекте који се граде у близини објеката посебне намене које користи Министарство одбране и Војска Србије, уз претходно прибављено мишљење Министарства одбране.

Главни пројекат заштите од пожара

Члан 31.

Главни пројекат заштите од пожара, као саставни део техничке документације за изградњу објеката утврђених овим законом, садржи:

- 1) технички извештај (податке о локацији објекта значајне за заштиту од пожара, опис објекта, процену опасности од пожара, поделу објекта на пожарне секторе, дефинисање евакуационих путева, избор материјала за конструкције које треба да буду отпорне на пожар, избор материјала за ентеријер за који постоје посебни захтеви у погледу отпорности на пожар, процену опасности од пожара која потиче од технолошког процеса и материја које се у њима користе или складиште, опис инсталација за аутоматско откривање и дојаву пожара, детекцију експлозивних и запаљивих гасова, као и опис стабилних и мобилних инсталација и уређаја за гашење пожара, евакуационе путеве за спасавање лица и имовине, избор мобилне опреме за гашење пожара, опис инсталација за флуиде који се користе у објекту и др.);

2) прорачунске основе (прорачун пожарног оптерећења пожарних сектора, прорачун капацитета евакуационих путева у објекту, прорачун времена потребног за евакуацију људи и др.);

3) графичку документацију (ситуациони план са уцртаним суседним објектима и саобраћајницама, основе свих нивоа и крова, карактеристичне подужне и попречне пресеке са уцртаним пожарним секторима, диспозицију процесне технолошке опреме и опреме која припада инсталацијама за гашење пожара, шеме система за откривање и дојаву пожара, гасну детекцију, громобранске инсталације, разводе машинских инсталација за аутоматско гашење пожара, систем за одвођење дима и топлоте, системе за вентилацију и др.);

4) предмер и предрачун опреме и средстава за заштиту од пожара.

Израда Главног пројекта заштите од пожара

Члан 32.

Главни пројекат заштите од пожара израђује привредно друштво односно друго правно лице које је уписано у одговарајући регистар за обављање делатности израде техничке документације, које има овлашћење Министарства за израду Главног пројекта заштите од пожара и има запослена лица са лиценцом за израду пројекта заштите од пожара.

Лиценцу из става 1. овог члана може добити лице које има:

- 1) најмање високу стручну спрему техничког смера;
- 2) најмање пет година радног искуства на пословима пројектовања мера заштите од пожара или њиховог надзора;
- 3) положен стручни испит из области заштите од пожара.

Министар прописује ближе услове за добијање овлашћења за израду Главног пројекта заштите од пожара, као и програм и начин полагања стручног испита из става 2. тачка 3) овог члана.

Министарство води евиденције о издатим овлашћењима и лиценцама из става 1. овог члана.

Сагласност Министарства

Члан 33.

Министарство даје сагласност на пројектну документацију, у делу који се односи на заштиту од пожара, за изградњу, адаптацију и реконструкцију:

- 1) пословних објеката;
- 2) објеката јавне намене;
- 3) здравствених установа, стационара и домова за смештај лица са посебним потребама;
- 4) објеката блоковског типа, високих објеката, надземних и подземних гаража;
- 5) објеката и простора на којима се производе, прерађују и складиште запаљиве течности или запаљиви гасови, материје склоне самозапаљењу, отровне или нагризајуће материје и оксиданти или материје које се могу запалити или експлодирати због деловања воде или кисеоника;
- 6) објеката у чијим се погонима производе, прерађују или обрађују чврсте запаљиве материје, при чему настају експлозивне смеше гасова, пара и прашине;
- 7) станица за снабдевање горивом моторних возила;
- 8) индустријских и складишних објеката;

- 9) електроенергетских постројења називног напона од 35 kV и више и трафо-станица снаге преко 2000 kVA;
- 10) тунела дужих од 1000 m;
- 11) нафтовода, продуктовода и гасовода;
- 12) објеката за производњу и складиштење експлозива.

Одредба става 1. овог члана односи се на давање сагласности на типске пројекте објеката угрожених пожаром и пројекте изведеног стања, у складу са законом којим се уређује простор и изградња.

Сагласност из става 1. овог члана за објекте посебне намене које користи Министарство одбране и Војска Србије даје Министарство одбране, у складу са посебним законом.

Сагласност за посебне објекте

Члан 34.

Министарство даје сагласност на пројектну документацију у погледу мера заштите од пожара за изградњу, адаптацију и реконструкцију следећих објеката:

1) високих брана и акумулација напуњених водом, јаловином или пепелом за које је прописано техничко осматрање;

2) нуклеарних објеката и других објеката који служе за производњу енергије, нуклеарног горива, радиоизотопа, озрачивање, ускладиштење радиоактивних отпадних материја за научно-истраживачке сврхе;

3) објеката за прераду нафте и гаса, међународних и магистралних продуктовода, гасовода и нафтовода за транспорт, гасовода називног радног натпритиска преко 16 bara, уколико прелазе најмање две општине, складишта нафте, гаса и нафтних деривата капацитета преко 500 t, складишта запаљивих гасова преко 200 t, магистралних и регионалних топлодалекова, објеката за производњу биодизела;

4) објеката базе и прерађивачке хемијске индустрије, црне и обојене металургије, објеката за прераду коже и крзна, објеката за прераду каучука, објеката за производњу целулозе и папира и објеката за прераду неметаличних минералних сировина;

5) стадиона за 10.000 и више гледалаца, објеката конструктивног распона 50 и више m, објеката висине 50 и више m, силоса капацитета преко 10.000 m³, граничних прелаза, објеката казнено-поправних установа, објеката од значаја за одбрану земље и објеката који се баве производњом за војне потребе (наменска индустрија);

6) хидроелектрана и хидроелектрана са припадајућом браном снаге 10 и више MW, термоелектрана снаге 10 и више MW и термоелектрана-топлана електричне снаге 10 и више MW и далековада и трафостаница напона 110 и више kV;

7) међурегионалних и регионалних објеката водоснабдевања и канализације, система за водоснабдевање и канализације отпадних вода у градовима преко 100.000 становника, укључујући израду – бушење бунара за експлоатацију подземних вода, постројења за припрему воде за пиће капацитета преко 40 l/s и постројења за пречишћавање отпадних вода у насељима преко 15.000 становника или капацитета 40 l/s;

8) регулационих радова за заштиту од великих вода градских подручја и руралних површина већих од 300 ha;

9) културних добара од изузетног значаја и објеката у њиховој заштићеној околини и културних добара уписаних у Листу светске културне баштине (осим претварања заједничких просторија у стан односно пословни простор у заштићеној

околини културних добара од изузетног значаја и културних добара уписаних у Листу светске културне баштине), објеката у националним парковима и објеката у заштићеним природним добрима од изузетног значаја (осим породичних стамбених објеката, пољопривредних и економских објеката и њима потребних објеката инфраструктуре, који се граде у селима), у складу са законом;

10) постројења за третман опасног отпада, спаљивањем или хемијским поступцима, капацитета више од 70 t дневно;

11) постројења за третман неопасног отпада спаљивањем, термичким и/или физичким, физичко-хемијским, хемијским поступцима, као и централних складишта и/или депонија за одлагање опасног отпада;

12) аеродрома;

13) пристаништа, лука, пристана и марина;

14) државних путева првог и другог реда, путних објеката и саобраћајних прикључака на ове путеве и граничних прелаза;

15) јавне железничке инфраструктуре са прикључцима и метроа;

16) телекомуникационих објеката, односно мрежа, система или средстава који су међународног и магистралног значаја и телекомуникационих објеката који се граде на територији две или више општина, закључно са главним капацитетима;

17) хидрограђевинских објеката на пловним путевима;

18) пловних канала и бродских преводница које нису у саставу хидроенергетског система;

19) регионалних депонија односно депонија за одлагање неопасног отпада за подручје настањено са преко 200.000 становника;

20) објеката за производњу енергије из обновљивих извора енергије (ветар, биогаз, соларна енергија, геотермална енергија, биомаса, депонијски гас, гас из комуналних отпадних вода), као и електрана са комбинованом производњом снаге 10 и више MW.

Сагласност из става 1. овог члана за објекте посебне намене које користи Министарство одбране и Војска Србије даје Министарство одбране, у складу са посебним законом.

Сагласност за део објекта

Члан 35.

Сагласност из чл. 33. и 34. овог закона даје се за цео објекат, а када се објекат гради по деловима за део објекта, ако тај део представља економско-техничку целину и може се самостално користити, односно ако ће изградња целог објекта трајати дуже.

Подобност објекта за употребу

Члан 36.

Орган надлежан за издавање дозволе за употребу дужан је да прибави сагласност Министарства за објекат односно део објекта из чл. 33. и 34. овог закона у погледу спроведености мера заштите од пожара.

Објекат је подобан за употребу ако је:

1) изграђен у складу с Главним пројектом заштите од пожара;

2) обезбеђен доказ о карактеристикама уграђених материјала за конструкцију која треба да буде отпорна на пожар, материјалима за ентеријер за које постоје посебни захтеви у погледу отпорности на пожар, материјалима који се користе или складиште у технолошком процесу;

3) обезбеђен доказ о исправном деловању изведених инсталација и уређаја за аутоматско откривање и дојаву пожара, детекцију експлозивних и запаљивих гасова, инсталација за одимљавање, као и стабилних и мобилних инсталација и уређаја за гашење пожара, избору мобилне опреме за гашење пожара;

4) ако су испуњени други технички услови.

Технолошки процеси

Члан 37.

Технолошки процеси у којима се користе или производе запаљиве течности и гасови или експлозивне материје обављају се у објектима или деловима објекта који су одвојени од других производних и складишних објеката и простора ватроотпорним зидовима који онемогућавају ширење пожара.

Технолошки процеси из става 1. овог члана, као и радови с отвореним пламеном у близини запаљивих течности, гасова, експлозивних и других материја које могу изазвати пожар, морају бити организовани на такав начин да, зависно од природе и услова рада, опасност од пожара буде отклоњена.

Објекти из става 1. овог члана могу се градити само на местима где се не ствара опасност од избијања пожара у складу са одредбама посебног закона и техничких прописа.

Пројектовање и извођење посебних система

Члан 38.

Пројектовање и извођење посебних система и мера заштите од пожара у објектима у којима се производе, прерађују и складиште запаљиве течности и гасови, експлозивне и друге материје које могу довести до пожара и у другим сложеним објектима обавља привредно друштво, односно друго правно лице које је уписано у одговарајући регистар за делатност пројектовања и извођења радова, задовољава посебне услове у погледу техничке опремљености и има запослена лица са лиценцом за пројектовање и извођење посебних система и мера заштите од пожара.

Стручни испит за добијање лиценце из става 1. овог члана полаже се пред комисијом Министарства.

Министар прописује програм стручног испита, услове за добијање лиценце, ближе услове за добијање овлашћења за обављање послова и посебне услове техничке опремљености из става 1. овог члана, као и висину накнаде за комисију из става 2. овог члана.

Списак овлашћених правних лица која обављају послове из става 1. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Министарство води евиденције о издатим овлашћењима и лиценцама из става 1. овог члана.

Послови пројектовања и извођења посебних система

Члан 39.

Под пројектовањем и извођењем посебних система и мера заштите од пожара из члана 38. подразумевају се послови:

1) израде пројеката стабилних система за гашење пожара и извођење ових система;

2) израде пројеката стабилних система за дојаву пожара и извођење ових система;

3) израде пројеката стабилних система за детекцију експлозивних гасова и пара и извођење ових система;

4) израде анализа о зонама опасности и одређивање ових зона на местима која су угрожена од настанка експлозивних смеша запаљивих гасова, пара запаљивих течности и експлозивних прашина;

5) пројектовања и извођења електричних инсталација и уређаја за просторе угрожене експлозивним атмосферама (запаљивим гасовима, парам запаљивих течности и експлозивним прашинама);

6) пројектовања и извођења система за одвођење дима и топлоте.

Превентивне мере у објектима високоградње

Члан 40.

Објекат високоградње, у смислу посебног прописа, у зависности од врсте и намене мора бити пројектован, изграђен, коришћен и одржаван на начин којим се обезбеђују услови за сигурну евакуацију људи.

За финалну обраду хоризонталних и вертикалних површина излаза и излазних путева у објектима из става 1. овог члана уграђују се само материјали пожарних карактеристика у складу са стандардима. За уграђене материјале потребно је прибавити извештај од овлашћеног правног лица о пожарним карактеристикама и дати га на увид надлежном органу.

Све уграђене инсталације у објектима морају се одржавати у исправном стању и периодично контролисати у складу са техничким прописима и стандардима на које се ти прописи позивају.

Путеви, пролази, платои и слични прилази објектима

Члан 41.

На путевима, пролазима, платоима и сличним прилазима објектима који су предвиђени за пролаз ватрогасних возила или евакуацију људи и имовине угрожених пожаром није дозвољено градити или постављати објекте и друге запреке.

Уређаји за откривање и јављање пожара и уређаји за гашење пожара

Члан 42.

При пројектовању и изградњи високих стамбених објеката и објеката јавне намене (хотели, робне куће, биоскопи, позоришта, библиотеке, дечје установе, школе и високошколске установе, здравствене установе, спортске дворане, концертне дворане, стадиони и сл.), као и у објектима у којима се чувају уметничка дела, обавезна је уградња уређаја који омогућавају благовремено откривање и јављање пожара.

У објектима у којима се одвијају технолошки процеси у којима се производе, прерађују, користе и складиште запаљиве, експлозивне и друге опасне материје, у високим објектима (осим стамбених зграда), у зградама архива и документације од посебне вредности, у објектима у којима се обавља трговина површине преко 3500 m², у објектима који служе за изложбе површине преко 1000 m², музејима, биоскопима, позориштима, аеродромским зградама површине преко 1000 m², поред уређаја из става 1. овог члана, обавезна је и уградња уређаја који омогућавају благовремено гашење пожара (стабилни системи за гашење пожара).

Одржавање уређаја

Члан 43.

Уређаји за откривање и јављање пожара и уређаји за гашење пожара морају се одржавати у исправном стању, у складу са техничким прописима и упутствима произвођача, тако да се обезбеди њихово стално и несметано функционисање.

Стабилне инсталације

Члан 44.

За изведене стабилне инсталације намењене гашењу или дојави пожара, детекцији запаљивих гасова и пара, као и за друге заштитне уређаје, опрему и инсталације које служе за спречавање избијања, ширења и гашење пожара, извођач радова је дужан да прибави сертификат од овлашћеног правног лица о исправности тих уређаја, опреме и инсталација и да записник о обављеном испитивању исправног функционисања тих уређаја, опреме и инсталација стави на увид комисији надлежној за технички пријем објеката.

Исправност инсталација из става 1. овог члана мора се проверавати најмање два пута годишње од стране овлашћеног правног лица, у складу с техничким прописима и упутствима произвођача.

О обављеним проверама води се евиденција у коју се уносе подаци о извршеној провери и стручни налаз.

Запослени у овлашћеном правном лицу који обављају испитивања морају имати положен стручни испит.

Министар прописује посебне техничке и друге услове које мора испуњавати овлашћено правно лице из става 1. овог члана, као и програм и начин полагања испита из става 4. овог члана.

Министарство даје овлашћење правном лицу за обављање послова из ст. 1. и 2. овог члана и води евиденцију о издатим овлашћењима за обављање послова испитивања уређаја инсталација и опреме из става 1. овог члана.

Превентивне мере у природи

Члан 45.

При обављању послова у природи који могу изазвати пожар, а нарочито приликом употребе отвореног пламена, морају се спроводити мере заштите од пожара.

Забрана ложења ватре у шуми

Члан 46.

Забрањено је ложење отворене ватре у шуми и на удаљености од 200 m од руба шуме, изузев на одређеним и за то видно обележеним местима, у складу са прописаним мерама заштите од пожара.

Заштићена подручја

Члан 47.

Управљач заштићеног подручја установљеног на основу прописа који уређује заштиту природе дужан је да планом управљања тим подручјем утврди превентивне мере заштите од пожара, сходно величини заштићеног подручја, врсти и намени земљишта или објеката којима управља.

Ако је заштићено подручје из става 1. овог члана у првој или другој категорији угрожености од пожара, управљач заштићеног подручја ће превентивне мере заштите од пожара утврдити кроз План заштите од пожара из члана 27. овог закона.

На план управљања из става 1. овог члана прибавља се сагласност Министарства.

Смештање запаљивог материјала

Члан 48.

Запаљиви материјал не сме се смештати на простору који није удаљен најмање 6 m од објекта или дела објекта, ако техничким прописима није другачије одређено.

Жетвени радови

Члан 49.

Привредно друштво, земљорадничка задруга, установа или друго правно лице, предузетник и пољопривредник који врши жетвене радове дужан је да предузме посебне мере заштите стрних усева од пожара.

Под посебним мерама заштите стрних усева од пожара подразумевају се:

- 1) организовање сталног дежурства;
- 2) организовање осматрачке службе;
- 3) организовање службе везе и обавештавања;
- 4) опремање механизације одговарајућом противпожарном опремом;
- 5) контрола противпожарне опреме;
- 6) контрола исправности механизације;
- 7) контрола ускладиштавања усева.

Министар надлежан за пољопривреду, уз сагласност Министра, доноси пропис којим ближе уређује мере заштите од пожара у пољопривреди.

Спаљивање на отвореном простору

Члан 50.

Забрањено је спаљивање остатака стрних усева, спаљивање смећа на отвореном простору и спаљивање биљних остатака.

Лице које је радњама из става 1. овог члана изазвало пожар дужно је да ватрогасно-спасилачкој јединици надокнади трошкове интервенције, у складу с посебним прописом.

Противпожарна стража

Члан 51.

Противпожарну стражу дужно је да организује:

- 1) лице које претаче запаљиве течности или запаљиве гасове у количини изнад 5 m³;
- 2) лице које изводи радове заваривања, резања и лемљења, користи отворени пламен или алат који приликом коришћења варнички у просторији која није посебно прилагођена за обављање тог посла или на удаљености од 200 m од руба шуме;
- 3) организатор јавног скупа или приредбе на којој постоји опасност од избијања пожара.

Под противпожарном стражом из става 1. овог члана подразумева се присуство лица стручно оспособљених за спровођење мера заштите од пожара са одговарајућом противпожарном опремом.

Услови за обављање послова заштите од пожара

Члан 52.

Поред општих услова за заснивање радног односа, посебне психофизичке и здравствене способности, за обављање послова заштите од пожара потребни су следећи услови:

- 1) за субјекте у првој категорији из члана 24. став 1. руководилац на пословима превентиве мора имати високу школску спрему техничке струке, а руководилац ватрогасне јединице мора имати најмање вишу школску спрему;

2) за субјекте у другој категорији из члана 24. став 2. руководиоца службе заштите од пожара и лице које ради на организовању и спровођењу превентивних мера заштите од пожара мора имати најмање вишу школску спрему;

3) запослени у ватрогасним јединицама, у служби заштите од пожара и на пословима заштите од пожара морају имати најмање средњу стручну спрему.

Лица из става 1. тачка 3) овог члана која први пут заснивају радни однос или се први пут распоређују на послове заштите од пожара не могу бити старија од 30 година.

Основна обука запослених

Члан 53.

Основна обука из области заштите од пожара организује се за све запослене, најкасније у року од једне године од дана ступања на рад.

Основну обуку и практичну проверу знања запослених обављају правна лица из члана 56. став 1. овог закона и лица која раде на пословима заштите од пожара.

Програм основне обуке доноси послодавац односно руководиоца државног органа, органа аутономне покрајине или органа јединице локалне самоуправе, по прибављеној сагласности Министарства.

Изузетно од става 3. овог члана Министарство одбране не прибавља сагласност.

Провера знања запослених врши се једном у три године.

Обавезно присуствовање обуци

Члан 54.

Запослени су дужни да присуствују обуци и провери знања из области заштите од пожара и да се у раду придржавају прописаних упутстава, упозорења, забрана, мера заштите од пожара, као и да у случају пожара приступе гашењу пожара.

Посебна обука из области заштите од пожара

Члан 55.

Лица која раде на пословима заштите од пожара дужна су да похађају посебну обуку из области заштите од пожара (у даљем тексту: посебна обука) и положи стручни испит најкасније у року од годину дана од дана заснивања радног односа, односно распоређивања на послове заштите од пожара.

Лица која су се као припадници Војске Србије стручно оспособљавала на курсевима заштите од пожара, по програму који је усклађен са Министарством, стичу право на полагање стручног испита из става 1. овог члана.

Стручни испит се полаже пред комисијом Министарства.

Врсту и програм обуке, обим и услове посебне обуке, начин полагања, висину трошкова стручног испита, као и висину накнаде члановима комисије из става 3. овог члана прописује Министар.

Правна лица која изводе посебну обуку

Члан 56.

Посебну обуку изводе правна лица која испуњавају одређене услове и имају одобрење Министарства.

Услове из става 1. овог члана утврђује Министарство.

Посебна обука из области заштите од пожара у Министарству одбране и Војсци Србије

Члан 57.

Лица која раде на пословима заштите од пожара у Министарству одбране и Војсци Србије дужна су да похађају посебну обуку из области заштите од пожара и положе посебан стручни испит, на начин који прописује министар одбране.

IV. ОРГАНИЗАЦИЈА ВАТРОГАСНЕ СЛУЖБЕ

Ватрогасне јединице

Члан 58.

Ради спровођења заштите од пожара, спасавања људи и имовине, спречавања и сузбијања других техничко-технолошких несрећа и елементарних непогода, оснивају се ватрогасне јединице.

Професионалне и добровољне ватрогасне јединице

Члан 59.

Ватрогасне јединице могу бити професионалне и добровољне.

Професионалне ватрогасне јединице јесу ватрогасно-спасилачке јединице Министарства (у даљем тексту: ватрогасно-спасилачке јединице), ватрогасне јединице Министарства одбране и Војске Србије, ватрогасне јединице локалне самоуправе и ватрогасне јединице правних лица сврстаних у прву категорију угрожености од пожара.

Јединице локалне самоуправе, правна лица и удружења могу оснивати добровољне ватрогасне јединице.

Професионалне ватрогасне јединице локалне самоуправе

Члан 60.

Јединице локалне самоуправе оснивају професионалне ватрогасне јединице када се обезбеде одговарајући објекти за смештај људства, опрема и техника, као и лично-заштитна опрема, ватрогасне справе и опрема и ватрогасна техника по важећим стандардима и нормама.

Минимални број ватрогасаца, као и техничку опремљеност и обученост професионалних ватрогасних јединица локалне самоуправе прописује Министар.

Права, обавезе и одговорности припадника ватрогасних јединица

Члан 61.

На права, обавезе и одговорности припадника ватрогасно-спасилачких јединица примењују се прописи о полицији.

На права, обавезе и одговорности припадника ватрогасних јединица Министарства одбране и Војске Србије примењују се прописи о одбрани и Војсци Србије.

На права, обавезе и одговорности припадника ватрогасних јединица локалне самоуправе примењују се прописи о радним односима у локалној самоуправи.

Стручни испит

Члан 62.

По пријему у радни однос у ватрогасно-спасилачку јединицу запослени је дужан да похађа обуку и положи стручни испит из области заштите од пожара према плану и програму који прописује Министар.

Запосленом који не положи испит у прописаном року престаје радни однос.

Министар прописује програм и садржину обуке и полагање стручног испита из става 1. овог члана.

Стручно усавршавање

Члан 63.

Припадници ватрогасно-спасилачке јединице дужни су да се стручно усавршавају према програму који доноси Министар.

Униформа и интервентна опрема

Члан 64.

Припадници ватрогасно-спасилачке јединице носе прописану униформу за извршавање послова и задатака, а приликом гашења пожара и осталих интервенција прописану интервентну опрему, у складу са прописима о полицији.

Ватрогасни савези

Члан 65.

Добровољне ватрогасне јединице могу се удруживати и оснивати ватрогасне савезе.

Ватрогасни савези организују и спроводе акције за развијање свести о значају заштите од пожара и старају се о стручном оспособљавању и техничком опремању добровољних ватрогасних јединица.

Ближе услове и начин организовања добровољних ватрогасних јединица, ватрогасних друштава и савеза прописује Министар.

Сарадња при гашењу пожара

Члан 66.

Ватрогасне јединице су дужне да међусобно сарађују и једна другој пружају помоћ при гашењу пожара и у ванредним ситуацијама, у складу с посебним законом.

Ради гашења пожара и спасавања људи и имовине угрожених пожаром ватрогасне јединице могу пружати помоћ ватрогасним јединицама суседних држава, односно од њих тражити помоћ, у складу са одлуком Владе и закљученим уговорима о међународној сарадњи.

Руковођење

Члан 67.

Ако у гашењу пожара учествује ватрогасно-спасилачка јединица, гашењем пожара руководи руководилац те јединице.

До доласка ватрогасно-спасилачке јединице гашењем руководи руководилац ватрогасне јединице која је прва започела гашење.

Права руководиоца акције

Члан 68.

У току гашења пожара и заштите људи и имовине угрожених пожаром и осталих интервенција руководиоца акције гашења пожара, односно руководиоца интервенције, има право да:

- 1) непозваним лицима забрани приступ на место гашења пожара или другог ванредног догађаја, као и да обустави саобраћај поред тог места;
- 2) нареди евакуацију лица и имовине из угрожених територија, просторија и објеката;
- 3) нареди прекид довођења електричне струје, гаса и течних горива;
- 4) нареди употребу воде и других средстава за гашење пожара које користе правна и физичка лица ако се на други начин не може обезбедити потребна количина воде односно других средстава за гашење пожара;
- 5) нареди коришћење возила правних и физичких лица за превоз повређених у пожару, евакуацију лица и имовине и допремање средстава за гашење пожара;
- 6) нареди уклањање возила и других предмета који се налазе на противпожарном путу или поред хидранта и који онемогућавају или отежавају приступ месту гашења пожара или коришћење хидрантске мреже;
- 7) нареди другим правним и физичким лицима да ставе на располагање алат, превозна, техничка и друга средства потребна за гашење пожара и спасавање људи и имовине угрожених пожаром;
- 8) нареди делимично или потпуно рушење објеката или делова објеката који нису захваћени пожаром, у случају да се на други начин не може обезбедити гашење пожара или спасавање живота људи;
- 9) предузме мере за обезбеђење евакуисане имовине;
- 10) предузме мере и радње да би се обезбедили трагови и предмети значајни за утврђивање узрока пожара;
- 11) нареди насилно отварање закључаног објекта или просторије ради гашења пожара и спасавања људи и имовине;
- 12) нареди радно способним лицима, која станују у непосредној близини места пожара, као и лицима која се затекну на месту пожара, да пруже помоћ у гашењу пожара и спасавању људи и имовине;
- 13) затражи помоћ других ватрогасних јединица и свих осталих служби које се могу ангажовати у акцији гашења пожара и спасавања лица и имовине.

Евиденције

Члан 69.

Ватрогасне јединице достављају извештај о свим извршеним интервенцијама надлежној ватрогасно-спасилачкој јединици, која води јединствену евиденцију извршених интервенција.

Министарство води евиденцију свих ванредних догађаја и пожара за територију Републике Србије и на захтев заинтересованог лица издаје уверење о насталом пожару.

Министар прописује садржај и начин вођења евиденција из ст. 1. и 2. овог члана.

Оперативне карте

Члан 70.

Ватрогасно-спасилачке јединице израђују оперативне карте гашења пожара субјеката сврстаних у прву и другу категорију угрожености од пожара.

Примерак оперативне карте доставља се ватрогасној јединици односно одговарајућој служби заштите од пожара у субјекту.

Субјекти из става 1. овог члана дужни су да пруже све потребне податке и стручну помоћ за израду оперативне карте.

Обавезе грађана

Члан 71.

Грађанин који примети непосредну опасност од избијања пожара или примети пожар дужан је да уклони опасност, односно да угаси пожар ако то може учинити без опасности за себе или другог. Ако грађанин не може сам да угаси пожар, дужан је да о томе без одлагања обавести најближу ватрогасну јединицу, односно полицијску станицу.

Забрањена је лажна пријава пожара и других техничко-технолошких несрећа.

Трошкове интервенције ватрогасно-спасилачке јединице по лажној пријави пожара сноси лице које је лажно пријавило пожар.

Права грађана који су учествовала у гашењу пожара

Члан 72.

Лице које приликом пружања помоћи гашења пожара или у вршењу обуке гашења пожара буде повређено или оболи, па због тога одсуствује с рада, односно постане неспособно за рад, има права из здравственог, пензијског и инвалидског осигурања под условима утврђеним за полицијског службеника.

Ако у пружању помоћи из става 1. овог члана лице изгуби живот, његова породица има права из пензијског осигурања као и породица полицијског службеника који је изгубио живот у вршењу или поводом вршења послова.

Лице које стави на располагање средства и опрему за гашење пожара по наређењу руководиоца акције гашења пожара, односно руководиоца интервенције у складу с чланом 68. овог закона, има право на накнаду материјалне штете, у складу са законом.

V. НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Надзор

Члан 73.

Надзор над извршавањем одредаба овог закона и прописа донесених на основу њега врши Министарство преко инспектора.

Изузетно од става 1. овог члана, надзор над спровођењем заштите од пожара у објектима посебне намене које користи Министарство одбране и Војска Србије и правним лицима која се баве производњом за војне потребе (наменска индустрија) врши Министарство одбране.

За субјекте у првој и другој категорији угрожености од пожара врши се периодични преглед, у складу с актом који доноси Министар.

Инспектори

Члан 74.

Послове инспектора обавља лице које има високу односно вишу стручну спрему техничког или другог одговарајућег смера и положен посебан стручни испит Министарства и испуњава друге услове прописане законом.

Министар прописује програм и начин полагања посебног стручног испита за инспекторе из става 1. овог члана.

Вршење увиђаја

Члан 75.

Инспектори учествују у вршењу увиђаја приликом избијања пожара и предузимају мере за утврђивање узрока пожара и отклањање штетних последица.

Права и дужности инспектора

Члан 76.

У вршењу послова инспекцијског надзора инспектор има право и дужност да:

1) уђе у приватни посед на захтев станара или у случају отклањања озбиљне непосредне опасности по живот и здравље људи и имовину већег обима;

2) обавести надлежни орган односно надлежног инспектора да се градња објеката не спроводи у складу с мерама заштите од пожара предвиђеним у главном пројекту.

Власници односно корисници објеката и других непокретности дужни су да омогуће обављање инспекцијских послова и да инспектору дају на увид прописану документацију, потребне податке и обавештења.

Налагање мера

Члан 77.

Инспектор може решењем наложити предузимање следећих мера:

1) забрану употребе оруђа и средстава од којих прети непосредна опасност од избијања пожара, док се опасност не отклони;

2) забрану вршења одређеног посла у објекту, делу објекта или простору ако очигледно прети опасност од избијања и ширења пожара и ако се другим противпожарним мерама (адаптација објекта, дела објекта или простора постављањем противпожарних запрека и сл.) ова непосредна опасност не може отклонити;

3) адаптацију или преграђивање на објекту да би се спречило избијање и ширење пожара и угрожавање људи и имовине;

4) забрану пушења, употребу отворене ватре или уређаја на одређеним местима на којима прети опасност од избијања пожара;

5) набавку неопходне ватрогасне опреме и средстава за гашење пожара, као и њихово одржавање у исправном стању;

6) друге мере које имају за циљ да спрече непосредно избијање и ширење пожара.

Жалба против решења из става 1. тач. 1), 4) и 6) не одлаже извршење.

Овлашћења инспектора

Члан 78.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор је овлашћен да наложи да се:

1) доведу у исправно стање постројења, инсталације и уређаји;

2) обави реконструкција објекта или појединих просторија у њему ради спровођења мера заштите од пожара;

3) уклони отпад из затвореног и отвореног простора који је настао у процесу рада или је одложен на забрањеним местима;

4) уклоне предмети из просторија или простора који представљају опасност од настајања и ширења пожара или онемогућавају брз и сигуран излазак из угроженог објекта или простора;

5) одржавају сви шумски путеви и просеци у стању које омогућава свакодневни приступ ватрогасним возилима;

6) изведу стабилни, полустабилни, мобилни, односно други одговарајући уређаји и инсталације за дојаву и гашење пожара, као и други заштитни уређаји и инсталације;

7) изведу потребни излази из објекта или његовог дела да би се омогућио брз излазак лица у случају пожара;

8) онемогући приступ возилима која при раду могу избацити искре на местима где би то представљало опасност од избијања пожара;

9) доведу у исправно стање ватрогасна опрема и средства за гашење пожара или та опрема и средства поставе на одређено место;

10) уклоне односно измене они елементи на постројењима, инсталацијама и уређајима који при употреби могу изазвати пожар;

11) уклоне запаљиве материје којима су обрађене водоравне и вертикалне површине евакуационих путева;

12) провери знање и обученост припадника ватрогасних јединица.

Решења о забрани

Члан 79.

Инспектор ће због непосредне опасности од пожара решењем забранити:

1) држање сировина, готових производа или других предмета у затвореним или отвореним складишним просторима од којих прети опасност од избијања и ширења пожара;

2) употребу отворене ватре у затвореним и отвореним просторима (пушење, заваривање, употребу светилки са отвореним пламеном, отворена ложишта, електроинсталације које нису у посебној изведби и сл.);

3) употребу објекта или њихових делова, делова постројења, инсталација или других уређаја ако се њиховим преуређењем не може отклонити недостатак који може изазвати пожар;

4) употребу уређаја, инсталација и средстава док се не предузму мере да се опасност уклони;

5) обављање одређеног посла у објекту или његовом делу, просторији односно простору (лакирање, претакање запаљивих течности и гасова и сл.).

Жалба против решења из става 1. овог члана не одлаже извршење.

Надзор над грађењем објекта

Члан 80.

Надзор над грађењем објекта обухвата:

1) контролу да ли се грађење врши према Главном пројекту заштите од пожара;

2) контролу и проверу квалитета извођења свих врста радова и примену прописа, стандарда на које се технички прописи позивају и техничких норматива из области заштите од пожара; проверу да ли постоје докази о квалитету материјала, опреме и инсталација који се уграђују, према Главном пројекту заштите од пожара; давање упутства извођачу радова; сарадњу са пројектантом ради обезбеђења технолошких и организационих решења за извођење радова и решавање других питања која се појаве у току извођења радова.

VI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Привредни преступи

Члан 81.

Новчаном казном од 500.000. до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице ако:

1) обавља послове из члана 24. овог закона а не испуњава прописане услове и нема овлашћење Министарства за обављање ових послова (члан 25. став 1);

2) израђује Главни пројекат заштите од пожара а не испуњава прописане услове (члан 32. став 1);

3) обавља послове из члана 38. став 1. овог закона а не испуњава прописане услове;

4) о обављеним проверама о исправности стабилних инсталација не води евиденцију са подацима о извршеној провери и стручном налазу (члан 44. ст. 2. и 3);

5) изводи посебну обуку а не испуњава одређене услове и нема одобрење Министарства (члан 56. став 1).

За привредне преступе из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

За радње из става 1. овог члана поред новчане казне може се изрећи и заштитна мера забране правном лицу да се бави одређеном привредном делатношћу, односно заштитна мера забране одговорном лицу у правном лицу да врши одређене дужности у трајању од шест месеци до пет година.

Прекршаји правног лица

Члан 82.

Новчаном казном од 300.000 динара до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) не донесе санациони план (члан 16. став 1);

2) не обезбеди технички опремљену и обучену ватрогасну јединицу са потребним бројем ватрогасаца; не обезбеди спровођење превентивних мера заштите од пожара и стално дежурство са потребним бројем лица стручно оспособљених за спровођење заштите од пожара; не организује спровођење превентивних мера заштите од пожара с потребним бројем лица стручно оспособљених за спровођење заштите од пожара (члан 24 ст. 1, 2. и 3);

3) не донесе План заштите од пожара (члан 27 ст. 1, 2. и 3);

4) не донесе Правила заштите од пожара (члан 28. став 1);

5) не истакне План евакуације и упутства за поступање у случају пожара на видљиво место (члан 28. став 2);

6) не прибави сагласност Министарства у складу са чланом 33. став 1, чланом 34. став 1. и чланом 35. овог закона;

7) обавља технолошке процесе на местима и начин супротно члану 37. ст. 1. и 2. овог закона;

8) у објектима високоградње не обезбеди услове за сигурну евакуацију људи (члан 40. став 1);

9) не угради материјале пожарних карактеристика у складу са стандардима, не прибави извештај од овлашћеног правног лица о пожарним карактеристикама и не да га на увид надлежном органу (члан 40. став 2);

10) уграђене инсталације у објектима не одржава у исправном стању и периодично не контролише у складу са техничким прописима и стандардима на које се ти прописи позивају (члан 40. став 3);

11) гради или поставља објекте и друге запреке на путевима, пролазима, платоима и сличним прилазима објектима који су предвиђени за пролаз ватрогасних возила или евакуацију људи и имовине угрожених пожаром (члан 41);

12) не угради уређаје који омогућавају благовремено откривање и јављање пожара (члан 42. став 1);

13) не угради уређаје који омогућавају благовремено откривање и јављање пожара и уређаје који омогућавају благовремено гашење пожара (члан 42. став 2);

14) уређаје из члана 42. овог закона не одржава у исправном стању и не обезбеди њихово стално и несметано функционисање (члан 43);

15) не прибави сертификат од овлашћеног правног лица о исправности уређаја, опреме и инсталација и записник о обављеном испитивању исправног функционисања тих уређаја, опреме и инсталација не стави на увид комисији надлежној за технички пријем објеката (члан 44. став 1);

16) не проверава исправност инсталација у складу са чланом 44. став 2. овог закона;

17) не утврди превентивне мере заштите од пожара у плану управљања заштићеног подручја и не прибави сагласност Министарства (члан 47);

18) смешта запаљиви материјал на простору супротно члану 48. овог закона;

19) за време жетвених радова не предузима посебне мере заштите стрних усева од пожара (члан 49. ст. 1. и 2);

20) спаљује остатке стрних усева, биљних остатака и смећа на отвореном простору (члан 50. став 1);

21) не организује противпожарну стражу (члан 51);

22) не организује основну обуку запослених из области заштите од пожара у прописаном року и не врши практичну проверу знања запослених у прописаном року (члан 53. ст. 1. и 5);

23) лица која раде на пословима заштите од пожара не похађају посебну обуку из области заштите од пожара и не положе стручни испит најкасније у року од годину дана од дана заснивања радног односа, односно распоређивања на послове заштите од пожара (члан 55. став 1).

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 150.000 до 500.000 динара.

За прекршаје из става 1. овог члана правном лицу и предузетнику може се изрећи заштитна мера забране вршења одређених делатности у трајању од шест месеци до три године.

Прекршаји одговорног лица у државном органу, органу аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе

Члан 83.

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се одговорно лице у надлежном органу ако:

- 1) не донесе санациони план (члан 16. ст. 2. и 3);
- 2) не донесе План заштите од пожара (чл. 20. и 22);
- 3) не обавести Министарство о доношењу просторног и урбанистичког плана у року од 60 дана од дана одређеног за разматрање (члан 29. став 2);
- 4) не прибави сагласност Министарства из члана 36. став 1. овог закона;
- 5) не организује основну обуку запослених из области заштите од пожара у прописаном року и не врши практичну проверу знања запослених у прописаном року (члан 53. ст. 1. и 5).

Прекршаји физичког лица

Члан 84.

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

- 1) гради или поставља објекте и друге запреке на путевима, пролазима, платоима и сличним прилазима објектима који су предвиђени за пролаз ватрогасних возила или евакуацију људи и имовине угрожених пожаром (члан 41);
- 2) ложи отворену ватру у шуми и на удаљености од 200 m од руба шуме супротно члану 46. овог закона;
- 3) смешта запаљиви материјал на простору супротно члану 48. Закона;
- 4) за време жетве не предузима посебне мере заштите стрних усева од пожара (члан 49. ст. 1. и 2);
- 5) спаљује остатке стрних усева, смеће и биљне остатке на отвореном простору (члан 50. став 1);
- 6) не организује противпожарну стражу (члан 51);
- 7) примети непосредну опасност од избијања пожара или пожар а не уклони опасност, односно не угаси пожар или о пожару без одлагања не обавести надлежну ватрогасну јединицу или полицијску станицу (члан 71. став 1);
- 8) лажно пријави пожар или другу техничко-технолошку несрећу (члан 71. став 2).

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Споразум Министарства и јединице локалне самоуправе

Члан 85.

На територији локалне самоуправе на којој није основана ватрогасна јединица послове те јединице до њеног оснивања обавља ватрогасно-спасилачка јединица Министарства.

Министарство и локалне самоуправе могу закључити споразум којим се уређују питања преношења односно преузимања опреме и средстава којима располаже Министарство а која су неопходна за почетак рада професионалних ватрогасних јединица.

Усклађивање пословања и општих аката

Члан 86.

Привредна друштва и друга правна лица која обављају послове за које су овим законом прописани посебни услови дужна су да своје пословање ускладе са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Државни органи, органи аутономне покрајине, органи јединице локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица дужни су да ускладе своје опште акте који се односе на заштиту од пожара са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Лица која су положила стручни испит

Члан 87.

Лица која су до дана ступања на снагу овог закона положила стручни испит којим је извршена провера стручне оспособљености за рад на пословима одређеним овим законом по прописима који су били на снази у време њиховог полагања, као и лица којима је тим прописима признато право вршења одређених послова, испуњавају услове за вршење тих послова и према одредбама овог закона ако испуњавају и остале прописане услове.

Наставак поступака

Члан 88.

Поступци који су започети до дана ступања на снагу овог закона наставиће се по прописима који су важиви до дана ступања на снагу овог закона.

Престанак важења

Члан 89.

Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о заштити од пожара („Службени гласник СРС”, број 37/88 и „Службени гласник РС”, бр. 53/93, 67/93, 48/94 и 101/05), осим одредаба чл. 74-79, који престају да важе у складу са посебним законом.

Подзаконски прописи предвиђени овим законом донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До почетка примене подзаконских прописа из става 2. овог члана примењују се одредбе важећих подзаконских прописа које нису у супротности са одредбама овог закона.

Ступање на снагу

Члан 90.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС”, а примењује се по истеку девет месеци од дана ступања на снагу овог закона.